

Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl/contact**Datum**

22 april 2025

Ons kenmerk

PZH-2025-871682947

DOS-2022-0007729

Bijlagen

-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel Motie 1596 Verbeter de Natuurdoelanalyses en toezegging bestuurlijk gesprek Ecologische Autoriteit

Geachte Statenleden,

Op 5 maart jl. hebben uw Staten motie 1596 aangenomen met als titel 'Verbeter de natuurdoelanalyses'. In deze brief wordt u geïnformeerd hoe wij invulling geven aan deze motie.

In de motie worden twee zaken gevraagd van het college:

- De adviezen uit het rapport van de Ecologische Autoriteit "Doen wat moet én kan" over te nemen;
- Provinciale Staten uiterlijk in het vierde kwartaal 2025 te informeren over de voortgang en opvolging van deze adviezen.

Voor wat betreft het eerste punt: hiermee zijn wij volop aan de slag. Op 11 april 2024 hebben wij u een plan van aanpak gestuurd hoe Gedeputeerde Staten omgaan met de adviezen van de Ecologische Autoriteit op de verschillende natuurdoelanalyses (NDA's)¹. Ook lopen er diverse initiatieven waarin verbeterpunten gezamenlijk met het Rijk en andere provincies worden opgepakt, zoals het Verbeterprogramma Vogel- en Habitatrichtlijn Monitoring en gezamenlijke onderzoeken vanuit het Uitvoeringsprogramma Natuur. Voor de inventarisatie van Vogelrichtlijnsoorten is gebruikgemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze gegevens geven echter geen indicatie van de kwaliteit van de staat van instandhouding en vragen dan ook om nadere interpretatie.

In de motie worden acht (algemene) adviezen van de Ecologische Autoriteit genoemd. Hieronder zijn deze adviezen opgenomen en vervolgens wordt per punt kort toegelicht hoe wij daar mee aan de slag zijn.

Adviezen Ecologische Autoriteit**Drie adviezen voor verbetering van de NDA's:**

1. Versterk en verbreed de NDA als fundament voor besluitvorming
 - Uniforme inhouds- en kwaliteitsvereisten voor betere vergelijkbaarheid.
 - Gebruik alle beschikbare gegevens en stel een vast protocol op voor uitgangssituaties.
 - SMART-formulering van maatregelen (dosis, locatie, frequentie).
 - Onafhankelijke toetsing van NDA's.
2. Zie de natuur en omgeving als één geheel
 - Benadering moet landschapsecologisch zijn, inclusief niet-stikstofgevoelige natuur.
 - Inzicht in water-, bodem- en ecologische systemen cruciaal.
 - Gebruik visuele hulpmiddelen (kaarten, schema's) voor betere analyse.
 - Benut landschapsecologische systeemanalyse (LESA) voor effectievere maatregelen.
3. Integreer NDA's in beleidscycli van gebiedsprogramma's en beheerplannen
 - NDA moet logisch aansluiten op beheerplannen en gebiedsprogramma's.
 - Versterk samenhang tussen overheidslagen voor betere afstemming.
 - Zorg voor periodieke toetsing en continue verbetering.

Vijf adviezen voor effectieve samenwerking en natuurherstel:

4. Maak doelen en verplichtingen concreet
 - Duidelijke prioriteiten en harde wettelijke verplichtingen (Natura 2000, KRW).
 - Vermijd inefficiënte investeringen door onduidelijke doelstellingen.
5. Investeer in monitoring en gericht onderzoek
 - Natuurboekhouding en gebiedsgericht kennisprogramma opzetten.
 - Kennisnetwerken en opleiding verbeteren.
6. Benut kansen voor samenhang natuur, water en klimaat
 - Integreer maatregelen binnen Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG).
 - Maak combinaties van natuur- en klimaatmaatregelen voor efficiëntie.
7. Neem regie als één overheid
 - Overheidslagen moeten gezamenlijk optreden voor consistente aanpak.
 - Leren van grote beleidsprogramma's zoals Ruimte voor de Rivier.
8. Borg een langjarige, consistente en betrouwbare aanpak

Hoe worden de adviezen opgepakt?

De adviezen waarnaar in de motie wordt verwezen, zijn algemene adviezen van de Ecologische Autoriteit aan het Rijk en alle provincies. Dit betekent dat niet alle adviezen in gelijke mate relevant zijn voor provincie Zuid-Holland, maar vooral ook dat veel van de adviezen gezamenlijk met het Rijk en de andere provincies moeten worden opgepakt. Hieronder wordt kort de stand van zaken toegelicht.

1. In IPO-verband wordt gewerkt aan een update van de handreiking om de uniformiteit te verbeteren. Daarnaast wordt vanuit het Verbeterprogramma Vogel- en Habitatrichtlijnmonitoring (VVM) gewerkt aan een uniforme kwaliteitsbeoordeling. Hoewel de uitgangssituatie (T0) al was opgenomen in de Zuid-Hollandse natuurdoelanalyses, was dat niet expliciet aangemerkt als de uitgangssituatie. In de Natura 2000-beheerplannen die nu worden opgesteld is dat wel duidelijk aangegeven. Recent bent u geïnformeerd over het

- herziene Natura 2000-beheerplan Coepelduynen², waarin dit op deze manier is opgepakt. Onafhankelijke toetsing van de natuurdoelanalyses gebeurt door de Ecologische Autoriteit.
2. In de natuurdoelanalyses is een landschapsecologische systeemanalyse opgenomen (LESA). De kwaliteit daarvan verschilt sterk tussen provincies. De Zuid-Hollandse LESA's zijn door de Ecologische Autoriteit als goed beoordeeld. In een presentatie voor Provinciale Staten hebben zij aangegeven dat de Zuid-Hollandse natuurdoelanalyses goed van kwaliteit zijn, uitgebreid zijn en inzicht geven in de gebieden.
 3. Er is landelijk afgesproken dat de natuurdoelanalyses onderdeel worden van de Natura 2000-beheerplanprocessen. Elke zes jaar moet een nieuw beheerplan (inclusief de onderdelen uit de natuurdoelanalyse) worden vastgesteld. Recent is het nieuwe beheerplan voor Coepelduynen vastgesteld, daarin zijn de adviezen van de Ecologische Autoriteit meegenomen. Daarnaast wordt elke twee jaar gekeken of er nieuwe inzichten en data beschikbaar zijn ('APK'). Over de exacte invulling van de tweejaarlijkse APK moeten nog nadere afspraken gemaakt worden.
 4. Op dit moment wordt op meerdere niveaus gewerkt aan concretisering van de doelen. Het Rijk is van plan om nog dit jaar concrete, landelijke doelen vast te stellen. De planning is dat deze binnenkort zullen voorliggen in een internetconsultatie. Parallel daaraan wordt gewerkt aan een doorvertaling van deze landelijke doelen naar regionale of gebiedsdoelen. Hiervoor zijn eerder door het Rijk al (wetenschappelijk onderbouwde) bouwstenen opgesteld. In de Zuid-Hollandse natuurdoelanalyses zijn 'voorlopige' doelen afgeleid en zijn de potenties van de gebieden voor de verschillende doelen in beeld gebracht. Op dit moment zijn wij bezig om deze voorlopige doelen aan te passen op basis van de nieuwe, landelijke doelen en om op basis van de potenties een totaalbeeld te krijgen van wat er maximaal mogelijk is binnen de Natura 2000-gebieden.
 5. Landelijk wordt er gewerkt aan het verbeteren van de monitoring in het landelijke Verbeterprogramma Vogel- en Habitatrichtlijnmonitoring. Daarin werken Rijk en provincies samen aan de verbetering van de monitoring. U bent hierover eerder al geïnformeerd³. Recent is een pilot afgesloten voor het opstellen van monitoringsplannen voor omgevingscondities (o.a. bodem, grondwater, oppervlaktewaterkwaliteit). Het monitoren van omgevingscondities zal in Zuid-Holland worden opgenomen in monitoringsplannen die voor alle Natura 2000-gebieden worden opgesteld. Daarnaast wordt in dit programma gewerkt aan een gezamenlijke database met maatregelen, zodat hierover gemakkelijk gerapporteerd kan worden aan Rijk en de EU, aan uniforme beoordelingskaders, soortenmonitoring en doelbereik. Voor onderzoek wordt samengewerkt met het Uitvoeringsprogramma Natuur en het kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit (OBN)
 6. Via het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied worden opgaven voor water, klimaat, natuur en landbouw zoveel mogelijk integraal opgepakt. In de gebiedsprocessen kijken we samen met onze gebiedspartners hoe opgaven en middelen slim gecombineerd kunnen worden en elkaar kunnen versterken.

² https://pzh.notubiz.nl/document/15284085/1/GS+brief+aan+PS+-+Vaststellen+Natura+2000-beheerplan+Coepelduynen+2025+-+2031+-+DOS-2024-0003438?connection_type=17&connection_id=11658351

³ [Businesscase—VHR-Compleet—Samen-op-Pad.pdf](#)

7. Door de natuurdoelanalyses onderdeel te maken van het beheerplanproces, is ook geborgd dat alle relevante overheden zijn betrokken. In de beheerplanprocessen zijn onder andere gemeenten, waterschappen en (indien relevant) andere provincies aangesloten.
8. Dit wordt onder andere opgepakt door een uniforme methodiek die bestuurlijk wordt vastgesteld en de verankering van de natuurdoelanalyses in het beheerplanproces. Ook de aansluiting bij het Zuid-Hollands Programma Landelijk gebied zorgt voor een meerjarige aanpak.

Toezegging gesprek Ecologische Autoriteit

In de begrotingsvergadering van november 2024 heeft gedeputeerde Potjer de toezegging (LG/T2024.050) gedaan om (bestuurlijk) in gesprek te gaan met de Ecologische Autoriteit en hierover terug te koppelen aan uw Staten. Dit gesprek, tussen een delegatie van Gedeputeerde Staten en de voorzitter en secretaris van de Ecologische Autoriteit, zal plaatsvinden op 18 juni 2025. Tijdens dit gesprek zullen de adviezen van de Ecologische autoriteit en hoe Gedeputeerde Staten hier invulling aan wil geven worden besproken. In de eerstvolgende vergadering na het gesprek zal Gedeputeerde Potjer een terugkoppeling geven.

Tot slot

Zoals in de motie gevraagd, zullen wij u uiterlijk in Q4 van dit jaar informeren over de verdere voortgang op de gevraagde punten. Wij adviseren uw Staten de motie 1596 aan te houden totdat de voortgangsbrief is verzonden, waarna wij volledig invulling hebben gegeven aan de aangenomen motie. Daarnaast adviseren wij uw Staten om de toezegging LG/T2024.050 als afgedaan te beschouwen. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff